

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2026/60

Karar Sayısı : 2026/59

Karar Tarihi : 26/3/2026

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi

İTİRAZIN KONUSU: A. 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanunu'nun 40. maddesinin 22/5/2012 tarihli ve 6318 sayılı Kanun'un 74. maddesiyle değiştirilen;

1. Üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinin "...*harp okullarında atamalı veya sözleşmeli olarak görevli öğretim elemanlarına, disiplin ve cezai hükümler ile bu Kanunda düzenlenmemiş diğer hak ve yükümlülükler açısından Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli sivil memurlara uygulanan mevzuat hükümleri tatbik edilir.*" bölümünün "*disiplin*" yönünden,

2. Üçüncü fıkrasına 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanun'un 106. maddesiyle eklenen üçüncü cümlesinin "*Ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere ilave olarak;...*" bölümünün,

B. 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanun'a 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanun'un 172. maddesiyle eklenen 8/A maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

1. Birinci cümlesinin "*disiplin*" yönünden,

2. İkinci cümlesinin "*Ayrıca 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere ilave olarak;...*" bölümünün

Anayasa'nın 2., 27. ve 130. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Kınama cezası verilmesine ilişkin işlemin iptali talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

1. 4566 sayılı Kanun'un 40. maddesinin itiraz konusu kuralların da yer aldığı üçüncü fıkrası şöyledir:

"(Değişik üçüncü fıkra: 22/5/2012-6318/74 md.) Harp okullarında görevlendirilen sivil öğretim elemanlarının özlük hakları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümlerine göre verilir. İstihdam esasları yönetmelikte belirlenmiş olan harp okullarında atamalı veya sözleşmeli olarak görevli öğretim elemanlarına, disiplin ve cezai hükümler ile bu Kanunda düzenlenmemiş diğer hak ve yükümlülükler açısından Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli sivil memurlara uygulanan mevzuat hükümleri tatbik edilir. (Ek cümle : 15/8/2017-KHK-694/110 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/106 md.) Ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere ilave olarak; bunlara, 2547 sayılı Kanunda yer alan diğer disiplinsizlikleri işleyen sözleşmeli veya atamalı öğretim elemanlarına yükseköğretim mevzuatı uyarınca verilen disiplin cezaları uygulanır.

Bunlar, Türk Silahlı Kuvvetleri sosyal tesislerinden ve kamu konutlarından görevlendirildikleri kadro derecesindeki subaylar gibi istifade ederler, askeri personel ile aralarındaki protokol münasebetlerinin düzenlenmesinde de aynı esas uygulanır.”

2. 6756 sayılı Kanun'un itiraz konusu kuralların da yer aldığı 8/A maddesi şöyledir:

“Disiplin işlemleri

MADDE 8/A- (Ek: 15/8/2017-KHK-694/178 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/172 md.)

(1) Milli Savunma Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı eğitim kurumlarında görevli öğretim elemanlarına disiplin ve cezai hükümler açısından, Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan sivil memurlara uygulanan hükümler tatbik edilir. Ayrıca 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere ilave olarak; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan diğer disiplinsizlikleri işleyen sözleşmeli veya atamalı öğretim elemanlarına yükseköğretim mevzuatında yer alan aynı neviden disiplin cezaları uygulanır.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Hilal YAZICI tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükümleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un “Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi” başlıklı 40. maddesinde Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla yapılacak başvurularda izlenecek yöntem belirtilmiştir. Söz konusu maddenin (1) numaralı fıkrasında, bir davaya bakmakta olan mahkemenin bu davada uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu fıkra da sayılan belgeleri dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine göndereceği kurala bağlanmış; anılan fıkranın (a) bendinde de “İptali istenen kuralların Anayasanın hangi maddelerine aykırı olduklarını açıklayan gerekçeli başvuru kararının aslı” Anayasa Mahkemesine gönderilecek belgeler arasında sayılmıştır. Maddenin (4) numaralı fıkrasında ise açık bir şekilde dayanaktan yoksun veya yöntemine uygun olmayan itiraz başvurularının Anayasa Mahkemesi tarafından esas incelemeye geçilmeksizin gerekçeleriyle reddedileceği hükme bağlanmıştır.

3. Anılan İçtüzük'ün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde itiraz yoluna başvuran Mahkemenin gerekçeli kararında; Anayasa'ya aykırılıkları ileri sürülen hükümlerin her birinin Anayasa'nın hangi maddelerine, hangi nedenlerle aykırı olduğunun ayrı ayrı ve gerekçeleriyle birlikte açıkça gösterilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

4. İçtüzük'ün 49. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde de Anayasa Mahkemesince yapılan ilk incelemede başvuruda eksikliklerin bulunduğu tespit edilmesi hâlinde itiraz yoluna ilişkin işlerde esas incelemeye geçilmeksizin başvurunun reddine karar verileceği, (2) numaralı fıkrasında ise anılan (b) bendi uyarınca verilen kararın itiraz yoluna başvuran mahkemenin eksiklikleri tamamlayarak yeniden başvurmasına engel olmadığı belirtilmiştir.

5. Yapılan incelemede gerekçeli başvuru kararının içeriğinde itiraz konusu kuralların tamamının tırnak içinde belirtildiği ve bazı kısımlarının koyu yazıldığı, buna karşılık “Sonuç ve İstem” başlıklı bölümünde kuralların bir kısmının tırnak içine alındığı ve kısmen farklı olmak

kaydıyla yine bazı kısımlarının koyu yazıldığı, dolayısıyla gerekçeli başvuru kararının içeriği ile sonuç ve istem bölümünün uyumlu olmadığı tespit edilmiştir. Bu itibarla hangi kuralların iptalinin talep edildiği konusunda belirsizlik meydana geldiğinden başvurunun yöntemine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

6. Açıklanan nedenle 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ve İÇTÜZÜK'ün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine aykırı olduğu anlaşılan başvurunun anılan Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından reddi gerekir.

III. HÜKÜM

A. 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanunu'nun 40. maddesinin 22/5/2012 tarihli ve 6318 sayılı Kanun'un 74. maddesiyle değiştirilen;

1. Üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinin "...*harp okullarında atamalı veya sözleşmeli olarak görevli öğretim elemanlarına, disiplin ve cezai hükümler ile bu Kanunda düzenlenmemiş diğer hak ve yükümlülükler açısından Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli sivil memurlara uygulanan mevzuat hükümleri tatbik edilir.*" bölümünün "*disiplin*" yönünden,

2. Üçüncü fıkrasına 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanun'un 106. maddesiyle eklenen üçüncü cümlelerin "*Ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere ilave olarak; ...*" bölümünün,

B. 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanun'a 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanun'un 172. maddesiyle eklenen 8/A maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

1. Birinci cümlesinin "*disiplin*" yönünden,

2. İkinci cümlesinin "*Ayrıca 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere ilave olarak; ...*" bölümünün,

iptallerine karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusunun 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından REDDİNE 26/3/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Başkanvekili
İrfan FİDAN

Esas Sayısı : 2026/60
Karar Sayısı : 2026/59

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI